

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»
Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської
сільської ради Одеського району Одеської області
Одеський приватний заклад освіти «Тіква–Ор Самеах»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«МОДЕРНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В СУЧАСНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Одеса – 2025

УДК 371

ББК 74

Рекомендовано до друку Вченою Радою Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д. Ушинського»

Протокол № 11 від 27 лютого 2025 року

Модернізація освітнього процесу в сучасних закладах освіти:
збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції
(м. Одеса, Україна, 20-21 лютого 2025 року). Редколегія: І.А.Княжева,
Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова, О. А. Галіцан, І. О. Бартенєва,
О.П.Ноздрова, І.С.Артемєєва, П.П.Кинєва. Одеса: Університет
Ушинського, 2025. 225 с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри
педагогіки Державного закладу «Південноукраїнський національний
педагогічний університет імені К.Д.Ушинського» Ірина Анатоліївна
Княжева

Кандидат педагогічних наук, доцентка кафедри мовної
підготовки Одеського державного університету внутрішніх справ
Євгенія Василівна Тягнирядно

Відповідальні редактори: кандидати педагогічних наук,
доценти, доценти кафедри педагогіки Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К.Д.Ушинського» Оксана Павлівна Ноздрова, Ірина Олександрівна
Бартенєва

Усі матеріали збірника подаються у редакції авторів.
Відповідальність за достовірність фактів несуть автори.

© Кафедра педагогіки Університету Ушинського, 2025

© Нерубайський академічний ліцей №1 Нерубайської сільської
ради Одеського району Одеської області, 2025

© Одеський приватний заклад освіти «Тіква—Op Sameax», 2025

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ: КОМПЛЕКСНА СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ НЕРУБАЙСЬКОГО АКАДЕМІЧНОГО ЛІЦЕЮ № 1 – РЕАЛІЗАЦІЯ УСПІШНИХ ОСВІТНІХ ПРОЄКТІВ

1. С.П.Зубрицька Інноваційна проєктна діяльність на засадах компетентісно-орієнтованого підходу, парадигми діалогу культур та педагогіки толерантності – стратегія розвитку Нерубайського академічного ліцею №1	6
2. Т.М.Вівсюк Успішна реалізація освітніх проєктів в рамках Стратегії розвитку Нерубайського академічного ліцею №1	21
3. Л.А.Дунєва Розвиток творчих здібностей дітей з особливими освітніми потребами у Нерубайському академічному ліцеї №1	26
4. О.І. Долібожко Реалізація освітнього проєкту «Ми – майбутнє держави» у Нерубайському академічному ліцеї №1 – виховання громадянської свідомості, патріотизму учнів	35
5. Л.О.Войтенко Освітня проєктна діяльність як засіб формування громадянської та соціальної компетентностей учнів у Нерубайському академічному ліцеї №1	42
6. Т.В.Лєвінцева Реалізація освітнього проєкту «Партнерство з батьками заради майбутнього дітей» у Нерубайському академічному ліцеї №1	48
7. Є.В. Майструк Реалізація інклюзивної практики на уроках англійської мови в Нерубайському академічному ліцеї №1	54
8. Л.В. Маруняк Реалізація освітнього проєкту «Сучасний освітній простір: ефективна профільна освіта» у Нерубайському академічному ліцеї №1	60
9. Н.І.Маруняк Творчість – інструмент інклюзивного навчання на уроках географії у Нерубайському академічному ліцеї №1	68

посібник / кол. авторів. За ред. І. Ф. Прокопенка. 3-є вид., допов. і переробл. Харків : ХНПУ, 2018. 457 с.

Войтенко Людмила Олександрівна,
*вчитель історії вищої категорії,
старший вчитель Нерубайського академічного ліцею №1
Нерубайської сільської ради, Одеського району Одеської
області*

ОСВІТНЯ ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ У НЕРУБАЙСЬКОМУ АКАДЕМІЧНОМУ ЛІЦЕЇ №1

Те, що я чую, я забуваю.
Те, що я бачу і чую, я трохи пам'ятаю.
Те, що я чую, бачу й обговорюю,
я починаю розуміти.
Коли я чую, бачу й обговорюю і роблю,
я набуваю знань і навичок.

Конфуцій

Вступ. Хочеться у дослідженні зазначити, що ці слова, які сказані видатним китайським філософом понад 2400 років тому, актуальні й сьогодні. Вони підтверджують важливу роль практичної діяльності людини в пізнанні світу, обґрунтовують необхідність використання активних методів навчання та виховання підростаючого покоління. Невипадково сучасна освіта орієнтується на пошукову, дослідницьку діяльність учнів. Майбутнє – за активними, дієвими методами навчання та виховання, серед яких проєктна діяльність, бо сприяє формуванню в учнів життєвих компетенцій.

Стратегія розвитку Нерубайського академічного ліцею №1 стала інструментом створення Школи дієвої демократії, оскільки вона дала можливість залучити учнів до прийняття рішень, справжньої участі в найважливіших питаннях їх освіти,

повсякденного шкільного життя, виховувала у них відповідальність.

Однією із стратегічних цілей нашого навчального закладу є виховання випускника ліцею як соціально відповідальної особистості з активною громадянською позицією [3].

Акцентуємо увагу на тому, що активна участь молоді у громадському житті є одним із чинників розвитку демократичного врядування. Заклади освіти приділяють особливу увагу розвитку спроможності молодого покоління до такої активності. В нашому ліцеї в рамках впровадження українсько-швейцарського проєкту DECIDE «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» з 2021-2022 н. р. для учнів 8 класів викладається курс «Навчаємося жити в громаді», який відкриває нам додаткові можливості для розвитку спроможності молоді до активної участі. Даний курс спрямований на ознайомлення учнів із ключовими аспектами життєдіяльності територіальної громади, підвищення обізнаності зі структурою й механізмом здійснення самоврядування та надання практичного досвіду демократичної участі у житті школи та громади. Курс спрямований на формування ключових компетентностей учнів, які сьогодні дуже необхідні сучасній людині для успішної життєдіяльності. Основна увага курсу зосереджена на формуванні та розвитку громадянської та соціальної компетентностей, тобто спроможності діяти як відповідальні громадяни, брати участь у громадському та суспільному житті класу, закладу освіти, громади.

Виклад основного матеріалу. Хочемо наголосити у дослідженні про велике значення проєктної діяльності у формуванні всіх необхідних життєвих компетенцій особистості. Найбільш сучасні сфери життя людської діяльності базуються на проєктуванні. Участь у проєктній діяльності ставить дітей і дорослих у позицію господаря життя [2].

Одним із методів виховання та навчання учнів, який використовує наш ліцей, є освітня проєктна діяльність. Учні

ліцею організовують і реалізують проекти різних напрямків. Програма курсу «Навчаємося жити в громаді» передбачає розробку та реалізацію наскрізного соціального проекту «Активна молодь – успішна громада» та наскрізного дослідницького проекту «Це ми і це наша територіальна громада» [1].

Реалізація соціального проекту дає можливість організації розумного дозвілля (культура, творчість, спорт, неформальна освіта); вирішення місцевих екологічних проблем та благоустрою; облаштування дитячого та молодіжного простору у громаді; надання волонтерської допомоги вразливим категоріям населення тощо.

В ході пошуку ідей для соціального проекту на уроках курсу «Навчаємося жити в громаді», серед запропонованих учнями ідей була ідея паркування велосипедів. Учні нашого ліцею звернули увагу на необхідність облаштування місця для паркування велосипедів на території навчального закладу. Адже деякі учні, особливо ті, що відвідують шкільні гуртки в позаурочний час і приїжджають до ліцею на велосипедах,

припарковують їх де прийдеться. В ході роботи над проектом «Паркуємо велосипеди зручно та безпечно» учні створили проектну команду, визначили проблему, зміст проекту, сформулювали мету і завдання, розробили план, карту проекту, визначили ресурси проекту та розподілили бюджет.

Результатом реалізації соціального проекту є облаштування велопаркування на території нашого закладу. Це успіх в першу чергу дітей. Успіх в тому, що досягли поставленої мети, не боялися викликів, усвідомили користь від своєї

діяльності та це надихнуло їх на нові ідеї, нові проєкти. Успіх вчителів в тому, що нам вдається виховувати відповідальних, небайдужих до проблем учнів.

В рамках курсу «Навчаємося жити в громаді» у закладі освіти був реалізований соціальний проєкт «Милосердя». Ініціаторами проєкту стали учні восьмих класів. Восьмикласники організували благодійний ярмарок. Вони приготували смаколики: тістечка, печиво, пиріжки. Запропонували м'які іграшки, які самі виготовили. Кошти, які отримали ініціатори благодійного ярмарку від продажу своїх виробів були перераховані на лікування хворої дитини – учениці нашого закладу. Милосердя, доброчинність є найвищим проявом духовності людини. Участь у освітньому проєкті дала можливість учням бачити й вирішувати проблеми, приймати рішення й погоджувати з ними свої дії, уявити себе на місці іншої людини, прагнути допомагати іншим.

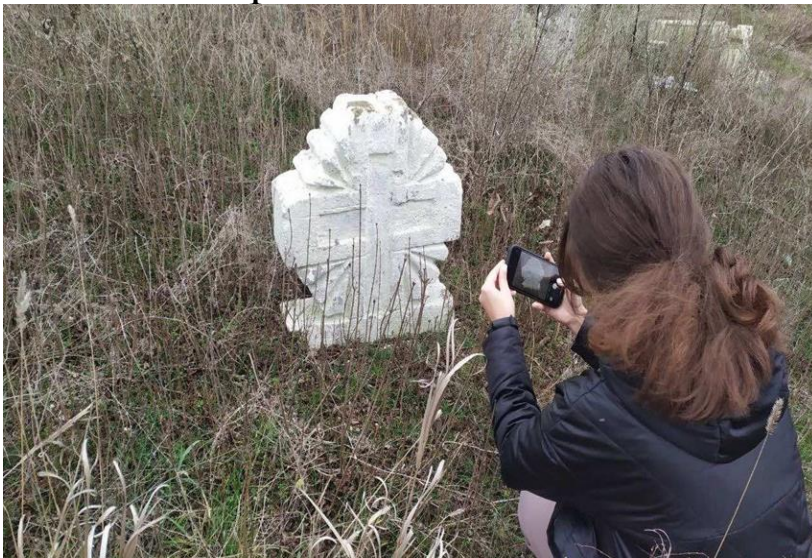

Отже, благодійна освітня проєктна діяльність у нашому ліцеї сприяє формуванню у підростаючого покоління гуманістичних, громадянських, моральних і духовних цінностей, визначенню мети та змісту життя, дотримання життєвих позицій і переконань, які є основою людського самовизначення у світі.

Наприклад, розробка дослідницького проєкту «Це ми і це наша громада» дала можливість дослідити наступні ключові

змістові аспекти: історичні, національно-культурні особливості, територію та населення територіальної громади, природно-ресурсний та фінансовий потенціал громади (виробництво, сільське господарство, туризм та ін.), охорону здоров'я, освіту, культуру, соціальні послуги територіальної громади, видатних людей та визначні місця громади, символіку територіальної громади.

Один з аспектів, який досліджували учні – історичний. З метою збереження пам'яті про наших героїчних предків – козаків, засновників села Нерубайського, збереження народної спадщини – кам'яних могильних пам'ятників, восьмикласники розробили дослідницький проєкт «Козацькі цвинтарі – пам'ятки історії». Працюючи над проєктом, юні дослідники глибоко занурилися в історію рідного краю: опрацювали літературу по темі проєкту, здійснили експедицію до Нерубайських козацьких цвинтарів (фотозйомка, заміри). Успіх проєкту в тому, що учні поглибили свої знання з історії рідного краю, усвідомили необхідність збереження пам'яток історії. Напрацювання учнів, отримані під час дослідницької роботи використовуються на уроках історії, зокрема, при вивченні регіональної історії.

Учні ліцею долучилися до роботи над проєктом «Нація нескорених». Сьогодні, коли наша Батьківщина потребує захисту від агресії росії, нащадки славних, волелюбних предків стали на захист рідної землі. Не залишились осторонь і

виконують священний обов'язок захисту Вітчизни жителі Нерубайської територіальної громади. Серед них є рідні та близькі наших учнів, вчителів.

Учасники проєкту зустрічалися з нашими захисниками, їх рідними, брали в них інтерв'ю. Відвідали могили на старовинних козацьких кладовищах Нерубайської сільської ради, де поховані справжні сини українського народу, справжні герої.

Робота над дослідницьким проєктом виховувала в наших учнів почуття патріотизму й активної громадянської позиції. Юні дослідники зберігають пам'ять про наших Героїв та їхні звияти. Адже пам'ять про їхні подвиги – це наш обов'язок, а їхня мужність – це приклад для наслідування.

Висновки. Отож, освітня проєктна методика на сьогодні є ефективною виховною технологією формування громадянських якостей, компетентностей, активної громадянської позиції учнівської молоді. За допомогою проєктної діяльності учні вчаться самостійно, критично мислити; роздумувати, спираючись на знання фактів; робити обґрунтовані висновки; працювати в команді, виконуючи різні соціальні ролі; приймати самостійні рішення; діяти, досягаючи успіху. Завдяки проєктам, які реалізуються у нашому ліцеї, ми отримуємо успішний результат – впевненість учнів у собі, бажання бути корисними у громаді, суспільстві; вміння правильно ставити мету, обирати шляхи її реалізації, досягати поставлених цілей.

Література

1. Гриньова М., Дятленко С. Навчаємося жити в громаді. Програма курсу за вибором для учнів 8(9) класів закладів загальної середньої освіти. 2022. 24 с.

2. Петровська О. О. Проєктна діяльність як інноваційна технологія в освіті: теорія і практика. Київ: Літера ЛТД, 2019. 345 с.

3. Стратегія розвитку Нерубайського академічного ліцею №1 [Електронний ресурс]: <https://bilnerubnvyk.odessaedu.net>

Наукове видання

**МОДЕРНІЗАЦІЯ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В СУЧАСНИХ
ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ**

Збірник матеріалів
II Всеукраїнської науково-практичної конференції

м. Одеса, 20-21 лютого 2025 року

Редколегія: І.А.Княжева, Т.І.Койчева, Т.Ю. Осипова,
О. А. Галіцан, І.О. Бартенєва, О.П.Ноздрова, І.С.Артемьєва,
П.П.Кинєва.

Віддруковано з оригінал-макету
Підп. до друку 03.03.2025. Формат 60 \90\16
Папір офсетний. Друк різнографічний. Обсяг вид. арк. 1,5
Тираж 100 прим. Зак. №194
Віддруковано в копіривальному центрі «Магістр»
м.Одеса, вул.Мечнікова,36, тел. +38(063)890-82-36
Свідоцтво про реєстрацію №2670316784 від 30.12.2022 р.